

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ERAELU KAITSE JA RIIGI LÄBIPAISTVUSE EEST

VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/18/1972

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspeksiooni vaneminspektor Helina-Aleksandra Lettens
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	14.08.2018 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	02.07.2018
Teabevaldaja	Terviseamet address: Paldiski mnt 81, 10617 Tallinn e-posti address: kesk@terviseamet.ee
Teabevaldaja vastutava isik	peadirektor
Vaide esitaja (teabenõudja)	xxxxxxxxxxxxxx e-posti address: xxxxxxxxxxxxxx

RESOLUTSIOON:

avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punkti 7, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punktide 1 ja 2 ning Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lõike 3 alusel

1) teen vaideotsuse vaie rahuldada;

2) teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

- 1. Vaadata vaidlusaluse dokumendi punkti 5 lõiget 5 ning hinnata, kas nimetatud punktis oleva teabe väljastamine kahjustab oluliselt andmesubjektide eraelu puutumatus. Kui jah, siis tuleb teabenõudjale selgitada, millisel moel teabe väljastamine nende isikute eraelu puutumatus kahjustab. Kui ei, tuleb teave teabenõudjale väljastada.**
- 2. Vaadata kõnealuse dokumendi punkti 7 lõiget 1 (tabel kaasa arvatud) ja selgitada teabevaldajale, kuidas täpselt saavad Karell Kiirabi ärihuvid kahjustatud, kui väljastatakse nimetatud punktis toodud statistilised andmed. Teabenõudja peab aru saama, mida nimetatud teabe avalikustamine Karell Kiirabile kaasa toob (mis siis juhtub, kui teave avalikuks saab, millise eelise see konkurentidele annab jms). Kui Terviseamet ja Karell Kiirabi jõuavad järeldusele, et kõnealuste andmete näol ei ole tegemist ärisaladusega, tuleb teave teabenõudjale väljastada.**
- 3. Vaadata kõnealuse dokumendi punkti 7 lõike 2 esimest kolme punkti ja hinnata, kas teabele juurdepääsu võimaldamine võib kahjustada oluliselt andmesubjektide**

eraelu puutumatus. Kui jah, siis tuleb teabenõudjale selgitada, millisel moel teabe väljastamine nende isikute eraelu puutumatus kahjustab. Kui ei, tuleb teave teabenõudjale väljastada.

4. Vaadata kõnealuse dokumendi punkti 7 lõike 2 punkti 4 koosmõjus Karell Kiirabi selgitustega, mis on toodud dokumendi punktis 8. Nimed, mis on Karell Kiirabi tegevusloal avalikult kätte saadavad, tuleb teabenõudjale väljastada. Isikute puhul, kes ei tööta enam Karell Kiirabis ja kes on nime vahetanud tuleb hinnata, kas teabele juurdepääsu võimaldamine võib kahjustada oluliselt andmesubjektide eraelu puutumatus. Kui jah, siis tuleb teabenõudjale selgitada, millisel moel teabe väljastamine nende isikute eraelu puutumatus kahjustab. Kui ei, tuleb teave teabenõudjale väljastada.
5. Väljastada kõnealuse dokumendi punkti 7 lõike 2 punktis 5 toodud teave täies mahus, kuna tegemist on Karell Kiirabi tegevusloal avalikult kätte saadava teabega.
6. Vaadata kõnealuse dokumendi punkti 8 ja hinnata, kas teabele juurdepääsu võimaldamine võib kahjustada oluliselt andmesubjektide eraelu puutumatus. Kui jah, siis tuleb teabenõudjale selgitada, millisel moel teabe väljastamine nende isikute eraelu puutumatus kahjustab. Kui ei, tuleb teave teabenõudjale väljastada.
7. Vaadata kõnealuse dokumendi punkti 9 teist alapunkti ja selgitada teabevaldajale, kuidas täpselt saavad Karell Kiirabi ärihuvid kahjustatud, kui väljastatakse nimetatud punktis toodud teave. Teabenõudja peab aru saama, mida teabe avalikustamine Karell Kiirabile kaasa toob (mis siis juhtub, kui teave avalikuks saab, millise eelise see konkurentidele annab jms). Kui Terviseamet ja Karell Kiirabi jõuavad järeldusele, et kõnealuste andmete näol ei ole tegemist ärisaladusega, tuleb teave teabenõudjale väljastada.
8. Vaadata kõnealuse dokumendi punkti 9 kolmandat ja neljandat alapunkti ning hinnata, kas teabele juurdepääsu võimaldamine võib kahjustada oluliselt andmesubjektide eraelu puutumatus. Kui jah, siis tuleb teabenõudjale selgitada, millisel moel teabe väljastamine nende isikute eraelu puutumatus kahjustab. Kui ei, tuleb teave teabenõudjale väljastada.

3) määrán ettekirjutuse täitmise tähtajaks 28.08.2018.

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspeksioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Tallinna Halduskohtusse üksnes vaideotsuse rahuldamata jäänud osas või juhul, kui Andmekaitse Inspeksioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil. Seejuures saab vaideotsuse tühistamist nõuda üksnes koos teabevaldajale esitatud nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

Teabevaldaja saab käesoleva haldusakti vaidlustada vaidega Andmekaitse Inspeksiooni peadirektorile või Vabariigi Valitsuse seaduse §-s 101 toodud korras.

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:

Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspeksiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse

Inspektsioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

FAKTILISED ASJAOLUD:

Andmekaitse Inspektsioon sai xxxxxxxxxx vaide Terviseameti tegevuse peale teabenõudele vastamisel. Vaide kohaselt esitas xxxxxxxxxxxxxx 21.06.2018 Terviseametile teabenõude, milles palus väljastada muuhulgas ka dokument nr 12.6-1.1.1/1043-5 „Karell Kiirabi järelevalve menetluse kokkuvõtte ja ettepanekud“. Vaide kohaselt on Terviseamet keeldunud nimetatud dokumendi väljastamisest, kuna dokumendi väljastamine võib kahjustada Karell Kiirabi ärisaladust.

Vaide esitaja leiab, et Terviseamet on keeldunud ebaseaduslikult küsitud dokumendi osalisest või täielikust väljastamisest ja ei ole põhjendanud, kuidas täpselt Karell Kiirabi ärisaladus kahjustatud saaks.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

1. Vaide esitaja esitas 21.06.2018 Terviseametile teabenõude, mille sisu oli järgmine:

- a) Palun väljastada mulle dokument nr 12.6-1.1.1/1043-5 („Karell Kiirabi järelevalve menetluse kokkuvõtte ja ettepanekud“).
- b) Palun väljastada mulle dokument nr 1.3-8/6757-6 („Menetluse lõpetamine“).
- c) Palun väljastada mulle dokument nr 1.3-8/4604-4 („Menetluse lõpetamine Sillamäe“).
- d) Palun väljastada mulle dokument nr 1.3-8/8023-19 („Menetluse lõpetamine RH“).
- e) Tulenevalt avaliku teabe seaduse § 38 lg 2 väljastada üksnes see osa teabenõude punktides 1-4 nimetatud dokumentidest, millele juurdepääsupiirangud ei laiene.
- f) Iga teabenõude punkti osalisel täitmisel või täitmata jätmisel põhjendada keeldumist, lähtudes avaliku teabe seaduses sätestatud nõuetest.

2. Terviseameti vaneminspektor Katri Ottep saatis vaide esitajale 28.06.2018 kirja, mille sisu oli järgmine:

Tere!

Kirjutun Teile seoses Teie „Teabenõudega Terviseametile avaliku teabe asjas.“

Teie poolt nõutud dokumendid sisaldavad suures määras delikaatseid isikuandmeid, mistõttu sooviksime eelnevalt täpsustada, mille tarbeks Te neid dokumente soovite (siis teame kui suurel määral infomatsiooni nende dokumentide kohta me Teile väljastame).

Lugupidamisega

Katri Ottep

vaneminspektor

Järelevalveosakond

Terviseamet

3. Vaide esitaja vastas Terviseameti 28.06.2018 kirjale 28.06.2018 järgnevalt:

Tere!

Sain 28.06.2018 Teie kirja, milles soovisite teada, et mis eesmärgil ma antud dokumente soovin. Käesolevaga teatan Teile, et teabenõudjal ei ole kohustust nimetada teabevaldajale, et mis põhjusel ta antud teavet soovib.

Avaliku teabe seaduse paragrahv 14 sätestab nõuded teabenõudele. Antud säte ei kohusta teabenõudjat teabenõude esitamise eesmärki teabevaldajale nimetama. Sama seaduse paragrahv 14 lõike 2 kohaselt tuleb teabenõudjal nimetada teabele juurdepääsu alus ja eesmärk üksnes siis, kui ta taotleb juurdepääsu kolmandate isikute isikuandmetele. Teabenõudja palus väljastada teabevaldajal üksnes selle osa dokumendist, mis juurdepääsupiirangutega andmeid ei sisalda.

Kuna käesolevas teabenõudes ei soovinud teabenõudja kolmandate isikute isikuandmete väljastamist, siis tuleb teabevaldajal tulenevalt avaliku teabe seaduse paragrahvist 38 lõige 2 väljastada üksnes see osa dokumentidest, mis delikaatseid isikuandmeid ei sisalda.

Juhul kui teabevaldaja jätab mingi osa dokumentidest väljastamata, siis tuleb nimetada juurdepääsupiirangu alus ja põhjendada, et kuidas võiks antud teabe avalikustamine isikute õigusi ja vabadusi kahjustada.

Lugupidamisega

xxxxxxxxxxxx

4. Terviseamet vastas vaide esitajale teabenõudele 02.07.2018 ja väljastas vaide esitajale teabenõude punktides 2-4 nimetatud dokumendid, osas, milles need ei sisaldanud juurdepääsupiirangutega andmeid. Terviseamet jättis vaide esitajale väljastamata teabenõude 1. punktis küsitud dokumendi (12.6-1.1.1/1043-5), leides, et antud dokumendi avalikustamine kahjustaks AS Karell Kiirabi ärisaladust (AvTS § 35 lg 1 p 17). Samas ei selgitanud Terviseamet vaide esitajale aga seda, et kuidas võiks antud teabe avalikustamine kahjustada AS Karell Kiirabi ärisaladust.

5. Vaide esitaja leiab, et Terviseamet on keeldunud ebaseaduslikult dokumendi nr 12.6-1.1.1/1043-5 osalisest või täielikust väljastamisest, rikkudes seega avaliku teabe seadusest tulenevaid nõudeid.

1. Vaide esitaja leiab, et Terviseamet on rikkunud oma tegevusega avaliku teabe seaduses sätestatud nõudeid ja seda järgnevatel põhjustel:

a) Avaliku teabe seaduse § 3 lg 1 kohaselt on avalik teave, mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Sama seaduse § 3 lg 2 kohaselt võib avalikule teabele juurdepääsu piirata üksnes seaduses sätestatud korras.

b) Avaliku teabe seaduse § 5 lg 1 p 1 kohaselt on teabevaldajaks ka riigiasutus. Kuna Terviseamet on Sotsiaalministeeriumi valitsemisalas tegutsev valitsusasutus, siis on ta teabevaldajaks avaliku teabe seaduse § 5 lg 1 p 1 mõistes, kellele laienevad teabevaldaja kohustused kogu tema valduses oleva teabe osas. Teabevaldaja kohustused on sätestatud avaliku teabe seaduse § 9 lg 1 ja 2.

c) Konkurentsiseaduse § 63 lg 1 esimese lause kohaselt loetakse ärisaladuseks niisugune teave ettevõtja äritegevuse kohta, mille avaldamine teistele isikutele võib selle ettevõtja huve kahjustada, eelkõige oskusteavet puudutav tehniline ja finantsteave ning teave kulude hindamise meetodika, tootmissaladuste ja -protsesside, tarneallikate, ostu-müügi mahtude, turuosade, klientide ja edasimüüjate, turundusplaanide, kulu- ja hinnastruktuuride ning müügistrateegia kohta. Sama sätte teise lause kohaselt ei ole ärisaladus avalikustamisele kuuluv või avalikustatud teave. Konkurentsiseaduse § 63 lg 2 teise lause kohaselt määrab ettevõtja kindlaks ja märgib ära teabe, mida ta põhjendatult loeb oma ärisaladuseks. Sama sätte neljanda lause kohaselt ei loeta muud teavet ärisaladuseks, välja arvatud teave, mis õigusaktide kohaselt avaldamisele ei kuulu. Eespool nimetatust tulenevalt ei ole ärisaladuseks mitte igasugune teave ettevõtte äritegevuse kohta, vaid ärisaladusena on käsitletav üksnes selline teave, mille avalikustamine kahjustab ettevõtte ärihuve ja võtab temalt ära turuolukorras konkurentsieelise.

d) Terviseamet põhjendas vaide esitajale 02.07.2018 kirjas nr 1.3-7/4885 dokumendi nr 12.6-1.1.1/1043-5 väljastamata jätmist järgnevalt: Amet keeldub avaliku teabe seaduse § 35 lg 1 p 17 alusel väljasamast koopiat dokumendist nr 12.6-1.1.1/1043-5 põhjusel, et see võib kahjustada Karell Kiirabi ärisaladust. Vaide esitaja leiab, et Terviseamet on keeldunud ebaseaduslikult antud dokumendi väljastamisest, põhjendusega, et antud dokument sisaldab muuhulgas AS Karell Kiirabi ärisaladust. Avaliku teabe seaduse § 35 lg 1 p 17 kohaselt on teabevaldaja kohustatud tunnistama asutusesiseseks kasutamiseks ettenähtud teabeks teabe, mille avalikustamine võib kahjustada ärisaladust. Käesoleval juhul ei ole Terviseamet vaide esitajale põhjendanud, et kuidas võiks antud dokumendi osaline või täielik väljastamine kahjustada AS Karell Kiirabi ärisaladust. Samuti ei ole selge ka see, et kas antud dokument üldse sisaldabki AS Karell Kiirabi ärisaladust. Sellise tegevusega on Terviseamet rikkunud avaliku teabe seaduse § 15 lg 1 ja § 23 lg 3 sätestatud, mille kohaselt tuleb teabenõude täitmisest keeldumist teabenõudjale põhjendada. Põhjenduseks ei piisa seejuures üksnes juurdepääsupiirangu aluse nimetamisest, vaid tuleb nimetada ka kaalutlused, millest lähtuvalt on teabele juurdepääsupiirang kehtestatud. Ainuüksi asjaolu, et dokumendid sisaldavad ärisaladust, ei tähenda sugugi seda, et neid ei peaks teabenõude korras üldse väljastama. Juhul kui dokumente on võimalik väljastada osaliselt, tuleb avaliku teabe seaduse § 38 lg-st 2 lähtuvalt väljastada üksnes see osa teabest, millele juurde-pääsupiirangud ei laiene ja väljastamata jäetud teabe osas põhjendada keeldumist.

e) Nagu eespool nimetatud, siis ei ole ärisaladuseks automaatselt kogu ettevõtte äritegevust puudutav teave, vaid üksnes see osa teabest, mille avalikustamine kahjustaks ettevõtte äri-huve ja võtaks temalt turuolukorras konkurentsieelise. Arvestades asjaolu, et AS Karell Kiirabi osutab Terviseametiga sõlmitud halduslepingu alusel kiirabiteenust, mis on käsitletav avaliku

ülesande täitmisena, ei saa päris kindlasti olla kõik kiirabiteenuse osutamist puudutav teave ärisaladus. Kui Terviseametile ei olnud selge, et missugused dokumendi osad sisaldavad ärisaladust või kas dokument üldse sisaldab ärisaladust, tuli tal küsida selgitusi AS Karell Kiirabilt, mitte aga keelduda teabenõude täitmisest põhjendusel, et dokument sisaldab muuhulgas ärisaladust. Juhul kui dokument ei sisalda ärisaladust, tuleb see väljastada Terviseametil täies ulatuses, kui aga sisaldab ärisaladust, siis tuleb võimaluse korral tulenevalt avaliku teabe seaduse § 38 lg-st 2 väljastada üksnes see osa teabest, mis juurdepääsupiiranguga andmeid ei sisalda. Eespool nimetatut arvesse võttes leiab vaide esitaja, et Terviseamet on ebaseaduslikult keeldunud dokumendi nr 12.6-1.1.1/1043-5 osalisest või täielikust väljastamisest.

f) Seega palub vaide esitaja alustada Andmekaitse Inspektsioonil menetlust Terviseameti tegevuse õiguspärasuse kontrollimiseks, et selgitada välja, kas Terviseamet on järginud vaide esitaja teabenõude menetlemisel avaliku teabe seaduses sätestatud nõudeid. Vajaduse korral teha Terviseametile ettekirjutus seadusliku olukorra taastamiseks.

1. Andmekaitse Inspektsioonil alustada menelust Terviseameti tegevuse õiguspärasuse kontrollimiseks, et selgitada välja, kas Terviseamet on järginud vaide esitaja teabenõude menetlemisel avaliku teabe seaduses sätestatud nõudeid.

2. Teha kindlaks Terviseameti tegevuse õigusvastasus teabenõude 1. punkti täitmisest keeldumisel, millega Terviseamet jättis vaide esitajale väljastamata dokumendi nr 12.6-1.1.1/1043-5 („Karell Kiirabi järelevalve meneluse kokkuvõte ja ettepanekud“) ja ei selgitanud vaide esitajale, et kuidas võiks antud dokumendi osaline või täielik väljastamine kahjustada AS Karell Kiirabi ärisaladust.

3. Teha Terviseametile ettekirjutus, millega kohustada teda väljastama vaide esitajale dokumenti nr 12.6-1.1.1/1043-5 („Karell Kiirabi järelevalve meneluse kokkuvõte ja ettepanekud“), osas, milles see ei sisalda juurdepääsupiirangutega teavet (AvTS § 35 lg 1 p 17).

24.07.2018 väljastas Terviseamet vaide esitajale dokumendi nr 12.6-1.1.1/1043-5 osaliselt, kattes kinni teabe, mida AS Karell Kiirabi pidas enda ärisaladuseks. Terviseamet ja AS Karell Kiirabi leiavad, et tegemist on ärisaladusega konkurentsiseaduse § 63 lg 1 mõistes. Terviseamet põhjendab teabe tunnistamist ärisaladuseks järgnevalt: Terviseameti poolt edastatud dokument sisaldab teavet, mida saab tõlgendada kui oskusteavet puudutav tehniline info. Dokumendis kajastuvad oluliste töötajate nimed, info nende koolituste ning pädevuste ja oskuste kohta. Samuti Terviseameti ümberarvestused rahaliste vahendite osas ning töötajate töömahud. Konkurentsiseaduse § 63 lg 1 alusel peame antud teabe avaldamist ärihuvide kahjustamiseks.

AS Karell Kiirabi põhjendas teabe tunnistamist ärisaladuseks Terviseametile järgnevalt: AS Karell Kiirabi töösisekorrast tulenevalt on ettevõtte ärisaladuseks mh töötajate isikuandmed ning nende töötasud. Samuti loeme ärisaladuseks klientide ja äripartnerite andmeid ning muud informatsiooni, mille avalikustamine võib kahjustada AS Karell Kiirabi huve.

Vaide esitaja ei nõustu Terviseameti selliste põhjendustega ja leiab, et teabevaldaja on ebaseaduslikult kehtestanud teabele juurdepääsupiirangud.

Terviseameti poolt vaide esitajale 24.07.2018 edastatud dokumendist nähtub, et Terviseamet on teostanud AS Karell Kiirabi tegevuse üle järelevalvet halduslepingu punkti 4.1.2 täitmise üle. Terviseamet kattis täielikult kinni teabe, mis puudutas AS Karell Kiirabi tegevuses tuvastatud puuduseid (punkt 7). Samuti oli suures ulatuses kinni kaetud järelevalvemeneluse tulemuste kokkuvõte (punkt 9 „Lepingulise järelevalvemeneluse tulemus“) ja täies ulatuses oli kinni kaetud kaheksas punkt.

Avaliku teabe seaduse § 36 lg 1 p 6 kohaselt ei tohi teabevaldaja tunnistada asutusesiseseks kasutamiseks ettenähtud teabeks avalikku ülesannet täitva eraõigusliku juriidilise isiku mainet kahjustavat teavet. Sama seaduse § 36 lg 1 p 12 kohaselt ei tohi teabevaldaja tunnistada asutusesiseseks kasutamiseks ettenähtud teabeks haldusjärelevalve käigus koostatud akte. Eespool nimetatut arvesse võttes leiab vaide esitaja, et Terviseamet on avaliku teabe seadusest tulenevaid keelde eiranud.

Avaliku teabe seaduse § 35 lg 1 p 17 kohaselt on teabevaldaja kohustatud tunnistama asutusesiseseks kasutamiseks ettenähtud teabeks teabe, mille avalikustamine võib kahjustada

ärisaladust. Vaide esitaja leiab, et Terviseamet on koostöös AS Karell Kiirabiga laiendanud ebaseaduslikult ärisaladuse mõistet ja samuti ei ole Terviseamet käesoleva ajahetkeni välja selgitanud, et kuidas antud teabe avalikustamine kahjustab AS Karell Kiirabi ärisaladust. AS Karell Kiirabi poolt Terviseametile antud selgituste kohaselt mahuvad ärisaladuse mõiste alla koguni töötajate isiku-andmed. Sellise seisukohaga ei saa aga nõustuda, sest juhul kui töötajate isikuandmed oleksid käsitletavad ärisaladusena, siis tähendaks see sisuliselt seda, et pärast ametist lahkumist, ei tohiks töötajad enam oma seniseid isikuandmeid kasutada, mis oleks aga põhiseadusvastane.

AS Karell Kiirabi isikukoosseis ei saa olla asutusesiseseks kasutamiseks juba ainuüksi seetõttu, et kõigi töötajate nimed on avalikustatud tervishoiutöötajate riikliku registri avalikus vaates. Tervishoiu-teenuste korraldamise seaduse § 271 lg 2 tulenevalt on antud registri pidamise eesmärgiks elanike tervisepõhiõiguse kaitse. Tegemist on vägagi kaaluka põhiõigusega, mistõttu on põhjendatud kiirabitöötajate eraelu puutumatus riive. Tervisepõhiõiguse kaitse aspektist lähtudes on Terviseametil võimalik avalikustada järelevalvemenetluse aktides ka kiirabitöötajate nimesid, sest tegemist on tervishoiutöötajate riiklikus registris olevate andmete taasavalikustamisega, mis on kooskõlas esialgse eesmärgiga. Seega on Terviseamet katnud ebaseaduslikult ärisaladuse sildi all kinni kiirabitöötajate nimed, kelle üle järelevalvet teostati.

Olukorras, kus AS Karell Kiirabi pole Terviseametile põhjendanud, et kuidas antud teabe avalikustamine kahjustaks tema ärisaladust, tuleb asuda seisukohale, et antud teave suure tõenäosusega üldse ei sisaldagi AS Karell Kiirabi ärisaladust. Seda enam veel, et kiirabitöötajate nimedele ja muudele isikuandmetele ei saa juurdepääsupiirangut kehtestada ärisaladuse kaitset reguleeriva sätte (AvTS § 35 lg 1 p17) alusel. Terviseamet ei saa teabele juurdepääsupiiranguid kehtestada oletustele tuginedes, kui ta pole isegi välja selgitanud, et kuidas antud teabe avalikustamine kahjustaks kiirabiteenuse osutaja ärihuve.

Vaide esitaja täiendav nõue:

1. Teha Terviseametile ettekirjutus, millega kohustada teda väljastama vaide esitajale dokumenti nr 12.6-1.1.1/1043-5 täies ulatuses, kuna Terviseamet pole tõendanud, et kuidas antud teabe avalikustamine kahjustaks AS Karell Kiirabi ärihuve ja seetõttu tuleb asuda seisukohale, et antud teave suure tõenäosusega ei sisaldagi kiirabiteenuse osutaja ärisaladust.
2. Juhul kui antud teave siiski sisaldab kiirabiteenuse osutaja ärisaladust, siis tuleb teha Terviseametile ettekirjutus, et ta selgitaks vaide esitajale, et kuidas antud teabe avalikustamine kahjustaks AS Karell Kiirabi ärisaladust.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Terviseamet sai 06.07.2018 Andmekaitse Inspeksioonilt järelepärimise vaidemenetluses. Teie küsimustele vastamisel tegime koostööd Karell Kiirabi juhatusega.

1. **Kas Terviseamet on välja selgitanud, mida Karell Kiirabi peab vaide esitaja poolt soovitud dokumendis ärisaladuseks? Kui ei, siis palun seda teha ja edastada selgitused inspeksioonile.**

Vastus: Terviseamet on Karell Kiirabi juhatuse liikmete Meelis Kuke ja Lenne Rätsepaga arutanud ja välja selgitanud, mida Karell peab ärisaladuseks (vt lisa 1 koopia 18.05.2018 dokumendist „Lepingulise järelevalve kokkuvõte ja ettepanekud“ nr 12.6-1.1.1/1043-5 koos Karell Kiirabi juhatuse liikme Lenne Rätsepa märkmetega, mida tuleb käsitleda kui Karell Kiirabi ärisaladust).

2. **Kas Terviseamet on välja selgitanud, kuidas sellise teabe avalikustamine kahjustab Karell Kiirabi ärihuve? Kui ei, siis palun seda teha ja edastada selgitused inspeksioonile.**

Vastus: AS Karell juhatuse liikme Lenne Rätsep vastas ametile: „AS Karell Kiirabi töösisekorrast tulenevalt on ettevõtte ärisaladuseks mh töötajate isikuandmed ning nende töötasud. Samuti loeme ärisaladuseks klientide ja äripartnerite andmeid ning muud informatsiooni, mille avalikustamine võib kahjustada AS Karell Kiirabi huve. Terviseameti poolt edastatud dokument sisaldab teavet, mida saab tõlgendada kui oskusteavet puudutav tehniline info. Dokumendis kajastuvad oluliste töötajate nimed, info nende koostatuste ning pädevuste ja oskuste kohta. Samuti Terviseameti ümberarvestused rahaliste vahendite osas ning töötajate töömahud. Konkurentsiseaduse § 63 lg 1 alusel peame antud teabe avaldamist ärihuvide kahjustamiseks.“

3. **Kas Terviseameti hinnangul on võimalik küsitud dokument väljastada osaliselt, ehk selliselt, et ärisaladust sisaldav osa on kinni kaetud?**

Vastus: Terviseameti hinnangul on küsitud dokument võimalik väljastada osaliselt selliselt, et ärisaladus on kinni kaetud (vt lisa 2 – vastus teabenõudjale koos osaliselt väljastatud

dokumendiga nr 12.6-1.1.1/1043-5).

4. Palun edastada inspeksioonile dokument nr 12.6-1.1.1/1043-5 „Karell Kiirabi järelevalve menetluse kokkuvõte ja ettepanekud“.

Vastus: dokument nr 12.6-1.1.1/1043-5 on vastusele lisatud koos Karell Kiirabi juhatuse Lenne Rätsepa seisukohaga, millised osad dokumendist tuleb kinni katta (vt lisa 1).

5. Palun edastada omapoolsed selgitused ja põhjendused, mida peate antud asjas vajalikuks lisada.

Vastus: Dokumendi näol on tegemist töödokumendiga, mis ei peaks kolmandatele isikutele huvi pakkuma. Dokumenti nõudnud isiku nimi on Karell Kiirabile teadmata. Samuti ei ole Karell Kiirabi poole keegi pöördunud sooviga selle dokumendiga tutvuda. Teabenõudja ei soovinud ametile oma huvi põhjendada.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Konkurentsiseaduse § 63 lõigete 1 ja 2 kohaselt loetakse ärisaladuseks niisugune teave ettevõtja äritegevuse kohta, mille avaldamine teistele isikutele võib selle ettevõtja huve kahjustada, eelkõige oskusteavet puudutav tehniline ja finantsteave ning teave kulude hindamise meetodika, tootmissaladuste ja -protsesside, tarneallikate, ostu-müügi mahtude, turuosade, klientide ja edasimüüjate, turundusplaanide, kulu- ja hinnastruktuuride ning müügistrateegia kohta. Ettevõtja määrab kindlaks ja märgib ära teabe, mida ta põhjendatult loeb oma ärisaladuseks.

Teiselt poolt ei tohi riigiasutusest teabevaldaja avaliku teabe seaduse § 36 lg 1 punktide 6 ja 12 alusel asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks tunnistada avalikke ülesandeid täitva eraõigusliku juriidilise isiku mainet kahjustavat teavet, välja arvatud isikuandmed, mille avalikuks tulek kahjustaks andmesubjekti eraelu puutumatumust. Samuti riikliku või haldusjärelevalve korras antud akte.

Karell Kiirabi on Terviseametile selgitanud, et töösisekorrast tulenevalt on ettevõtte ärisaladuseks mh töötajate isikuandmed ning nende töötasud. Karell Kiirabi tõlgendab dokumendis sisalduvat teavet oskusteavet puudutava tehnilise informatsioonina, kuna seal kajastuvad oluliste töötajate nimed ning info nende koolituste, pädevuste ja oskuste kohta. Samuti loeb Karell Kiirabi ärisaladuseks informatsiooni rahaliste vahendite ümberarvestuse osas ning töötajate töömahtude osas.

Sõnaraamatu järgi on oskusteave tootmissaladus, tootmis- või turustusoskused ja tootmis- või turustuskogemused. Oskusteabeks loetakse üldjuhul avaldamata informatsiooni, mis põhineb varasemal kogemusel, millel on praktiline väljund ettevõtlustegevuses ning mille avalikuks saamiselt on võimalik teenida majanduslikku kasu. Oskusteave saab olla ka teave tehniliste lahenduste kohta, mis võimaldab konkurentidel mingit teenust või protsessi kopeerida.

Töösisekorraga ei saa määrata ärisaladuseks andmeid, mis on seaduse alusel avalikud. Karell Kiirabis töötavate inimeste nimed ei saa olla ärisaladuseks, kuna kõikide tervishoiutöötajate nimed koos tööandja nimega on seaduse alusel avalikustatud tervishoiutöötajate riiklikus registris. Registri avalikus vaates on leitav ka info tervishoiutöötaja kutse, eriala ja pädevuse hindamise kuupäeva kohta. Terviseameti kodulehel on leitav ka tegevuslubade register, mille alt on ühtse loeteluna toodud Karell Kiirabi koos kõikide töötajate nimede ja erialadega.

Mis puudutab töötajate kvalifikatsiooni, väljaõpet ja koolitusi, siis kiirabiteenuse osutaja näol on tegemist nii avaliku teenuse kui ka elutähtsa teenuse osutajaga, kelle ülesandeks on tagada inimeste elu ja tervis. Kiirabis töötavatele inimestele on erinevate õigusaktidega sätestatud kutsenõuded ja erinevas mahus täiendkoolituste nõuded. Kui need nõuded on täitmata, ei või inimene kiirabibrigaadis teatud ametikohal töötada. Nimetatud nõuded on kõikidele kiirabiteenuse osutajatele ja nende töötajatele ühesugused, mistõttu ei saa üks kiirabiteenuse osutaja pidada enda töötajate kutsenõudeid ärisaladuseks või oskusteabeks.

Kui nimetatud valdkonnas esineb puudujääke, siis ei saa sellist teavet ärisaladuse piirangu taha peita, pigem on tegemist ettevõtte mainet kahjustava teabega. Nagu ma eespool juba mainisin, ei luba avaliku teabe seadus sellist teavet asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks tunnistada (välja arvatud isikuandmed, mille avalikuks tulek kahjustaks andmesubjekti eraelu puutumatumust).

Kuna töötajate väljaõpet ja koolitusi puudutavad andmed kogumis käivad konkreetsete

tervishoiutöötajate kohta, siis on tegemist töötajate isikuandmetega. Kui seadusandja on ette näinud tervishoiutöötajate teatud andmete osas aktiivse avalikustamise Terviseameti vörgulehe kaudu, tuleb ülejäänud andmete osas hinnata, kas teabe suhtes kehtivad juurdepääsupiirangud (ärisaladus on välistatud) ning kaaluda, kas teabele juurdepääsu võimaldamine võib kahjustada oluliselt tervishoiutöötaja eraelu puutumatus.

Selgitused, mis Karell Kiirabi on andnud töötajate töömahtude ja rahaliste vahendite ümberarvestuse kohta ei ole piisavad ega veenvad. Ei ole aru saadav, kuidas statistilises vormis informatsiooni väljastamisel saavad kahjustatud Karell Kiirabi ärihuvid. Ei ole aru saadav, mis see endaga kaasa toob, kui saab teatavaks, mitu inimest kuulub kiirabibrigaadide koosseisu, mitu tundi sõitis brigaadis õde või kiirabitehnik. Millise konkurentsieelise selline info konkurentidele annab. Sama käib ka rahaliste vahendite ümberarvestuse kohta.

/allkirjastatud digitaalselt/

Helina-Aleksandra Lettens
vaneminspektor
peadirektori volitusel